

Borgerlønsreform

Forslag til udformning og finansiering af en borgerlønsreform

Af Rune Engelbreth
Larsen, formand for
Minoritetspartiet

Tvangsaktivering skal afskaffes. Arbejdsløse skal i stedet tilbydes rigtigt arbejde til samme løn og med samme rettigheder som andre lønmodtagere. Minoritetspartiet vil indføre en basisydelse, som sikrer alle samfundsborgere et værdigt eksistensgrundlag og social trykthed: Borgerløn.

Borgerløn er en ydelse, som alle modtager, uafhængigt af om de er børn, unge, voksne eller ældre, og uanset om de har lønarbejde eller ej. Selv om det hedder »borgerløn«, er der altså ikke tale om »løn« for udført arbejde, og en bedre betegnelse ville nok være »basisydelse« eller noget i den stil, men eftersom ordet »borgerløn« i forvejen er blevet udbredt som fællesbetegnelse for en sådan ydelse, kan vi lige så godt holde fast ved den indtil videre.

Men i virkeligheden skal borgerløn måske snarere ses som en »borgerret« end en »borgerløn«. Borgerløn skal nemlig sikre alle den mest basale menneskeret – retten til ikke at sulte eller lide nød.

Minoritetspartiet vil indføre borgerløn til alle med fast bopæl og opholdstilladelse i Danmark på f.eks. følgende, skattepligtige satser:

0-17 år (*):	40.000 kr. om året
over 18 år:	120.000 kr. om året

*) Den eller de, som har forældremyndigheden over børnene, modtager den ydelse, som tilfalder børn under 18 år.

Borgerlønnen skal være af en størrelse, der betyder, at arbejdsløse som hovedregel får det samme eller mere til rådighed, end de gør på de eksisterende sociale ydelser. Det er ikke i sig selv sikret for alle med ovenstående satser, men overgangsordninger og skatteomlægninger skal bidrage til at justere dette forhold, så målet nås.

Det siger sig selv, at det er meget dyrt at indføre en sådan basisydelse til hver eneste samfundsborger i Danmark. Men det skal ses i lyset af, at der i forvejen bruges utrolig mange af statens finanser på sociale ydelser, som borgerlønnen erstatter og derved overflødiggør. En meget stor del af udgifterne til en borgerlønsreform er derfor allerede finansieret gennem de mange besparelser, den medfører.

Eksempelvis erstatter borgerlønnen starthjælp, børnecheck, orlovsordninger, SU, folkepension, aktiveringsydelser, syge- og barseldagpenge og en række andre overførselsindkomster. Boligstøtte, institutionstilskud, varmestøtte og særlige tilskud til handicappede og syge bevares imidlertid fuldt ud.

Dagpengesystemet bevares også i princippet. Dvs. at man fortsat skal kunne forsikre sig mod arbejdsløshed ved at betale et fast beløb til en A-kasse og derved supplere sin borgerløn med et tillæg, så ydelsen når op på dagpenge-niveauet, hvis man mister sit job.

BORGERLØN OG LØNARBEJDE

Men hvorfor skal der også udbetales borgerløn til alle dem, som i forvejen er i arbejde – den, der får en god løn, har jo slet ikke behov for en sådan basisydelse?

Problemet er imidlertid, at der er utrolig mange, der arbejder på deltid, eller som arbejder kortere tid af året og skifter frem og tilbage mellem sociale ydelser og fast arbejde. Derfor vil det kræve et meget stort bureaukrati med udviklede regler at kontrollere, regulere og holde øje med folks arbejde, og

et sådant bureaukrati og en så omfattende kontrol er det netop også en vigtig pointe at få afskaffet med en borgerlønsreform.

Samtidig er det dog også klart, at det selvfølgelig ville være helt absurd uden videre at forære velhavende mennesker en borgerløn oven i deres løn.

Løsningen må derfor indebære, at vi både sikrer, at alle og enhver får udbetalt denne basisydelse og derved begraver pyramider af bureaukrati og umyndiggørende kontrol, og at ingen i fuldtidsarbejde som hovedregel tjener noget ved deres borgerløn. De velhavende skal med andre ord mindst aflevere det samme tilbage til statskassen, som de umiddelbart »tjener« ved en borgerlønsreform, så resultatet bliver, at de rige betaler for, at de fattiges levevilkår sikres og forbedres.

En borgerlønsreform skal altså opfylde flere krav: For det første skal den afskaffe tvangsaktivering og garantere et eksistensminimum for alle samfundsborgere. For det andet skal den afskaffe overflødig bureaukrati og umyndiggørende kontrol. Og for det tredje skal den samlet set flytte penge fra de velhavende til de dårligst stillede.

En garanteret basisydelse på et niveau, man kan leve af, men som naturligvis ikke indebærer noget luksusliv af nogen art, sikres i kraft af en borgerløn på omtrent den størrelse, Minoritetspartiet har foreslået. Som nævnt kan den kombineres med dagpengetillæg, hvis man vælger at tegne en forsikringsordning i stil med den, vi kender i dag. Og da selve borgerlønnen udbetales til alle, bortfalder derfor meget store dele af det offentlige bureaukratiske kontrolinstanser, hvorved de to første krav til en borgerlønsreform indfries.

Men hvordan sikrer vi det tredje krav, at det bliver de rige, som betaler til de fattige, når nu *alle* i udgangspunktet skal have borgerløn?